

хъяypi burexi өçipsa. Aruğoy bestia өçiqa dostiurxo ostiağaraxun me өyitmuğone ibakestiay:

- Ay diristi bakanan! Ay can, ay can!

Şotiy səsə ibakala kinə dostiurxon burtiunxhy içoğoy eşlə. Hartiin kiye koftiala egelxoxun suntiu gavala basaki axatiunpi, usun aranexun çertiun.

Çobanen xeylek farepi, işkъarenal "Ay can" uqa өçinepi. Saal kula alabi çurepi, çobana pine:

- Viçi, bəse, fara boties banko. Kele diristi baka. Vaxun irəziz baki. Diristioğon!

Oşaal kul-kiye bikyi çobanaxun çöye baki. Tağatianal baski egelxoxun suntiu gavala basaki axanepi. İçü pıapiyesebi dostiurxo. Sa gala hartium ayize. Papiala kinə egelxo şıampi cöy-cöytüni.

Əyçiindəri çobanen sürünə bükxəyəlqatian üyxə egel kame çieri. Şor bəyneşgi ulurxontiun zapi taşere. Te ərinəxunal sürünə erekxluğa bastiunaxun kule hakы:

ANEKDOTXO

1. Tez çurusa va pıapiazax

Sa işkъaren piye çeşməye laxey. Çalxalxoy suntin şotioxun xavare hakы:

- Bipı pulla bakenu. Bipı turla hevaxtı bakalnu?

İşkъaren coğabe tadi:

- Zu sal tez çurusa va pıapiazax.

2. Samal yavaş döxtia

İşkъaren tūfengə cъoyex eňtii xodal arçι qunqurina dölpstiun çureğatian cuğon pine:

- Samal yavaş döxtia, lorgoça baski əyelebu. Makъan muğur baki.

3. ÜYMÜŁGOY TUM K'YAĆQATIAN

Sa tapaninxor amdaraxun xavartiun hakы:

- Vi boştuna sal ava bakes banksa?

Sotün coğabe tadi:

- Hetiaynaq tez ava baksa? Üymüłgoy tum k'yaćqatian, avaz baksa boşezu.

4. BAZARE XƏТЬVEKİNAN

Suntiy kele koja sa çurtiuxbuy. Hema kərən bazare çieveki, toydes tene baki. Sa ǵial cur anesı. Ha xъevntiunii, bəyğəybes tetiun baki. Biyəsin bavan ǵara pine:

- Ay bala, sa taki, tie bazari pervare tarapa. Baneko, cur tlağaye taç.

Oşın ǵi savayna ǵaren taç bəyneşgi cur bazari beli toyegala paynu jıomo əymbi çurpene.

5. FAĞŘEN HİKƏK'YANBİ?

Suntiy "Kəsib" ǵıla sa xъetiuxbuy. İçuxun öyxəyələne taştıay. Sa ǵi öyxəyəlxun xъaybakatian yakъ kimkinəxune biti. İşkъaren extltene burxky, Kəsibal ojiula qəynqlubı samal tiagay baseki. Te pervari xəyyuğun şotio atiunki. Saki burtiunxi tolamolabesa.

Amdarxoy suntin xəyye kyonciugo pine:

- Vi Kəsibə şono he ǵinətiun bastıa?

Şotrin içü tene xəyxəri. Pine:

- Xъoçşie xozeyin lavabaketin sa kəsibi loxol. Fağřen hikək'yanbi?

6. ZU BEZİ QOJAZ İÇARE

Viçimiğoy soğó alin atıajane karxsay tie soğó okyin atıaja. Ala arçitüin okyintü pul tanestiy, işığ tene tastiy. Sa ğı ala arçaltıin beşneği viçen okyin atıaji olurxone duğى çievqsa. Şotioxun xavare hakı:

- Kono hikənbsa?
- Pine:
- Qojaz içare. Taşeri cöy sa gala bıkъalzu.
- Viçey pulmuğon dampiule həvvkى:
- Pıoy bezi qoj ala çureqo?
- Viçen pine:
- Kono zalug tene. Zu bezi qojaz içare. Vi qojaxun əş tezaxbu.

7. Şİ TƏNKƏ KELENE

Piəv viçi sa gala kele muća kartıunxsay. Ayize şotioğو şahat yakъa tağala viçimux xinə kəşənentüin akestiy.

Sa üşə şotioğoy qoya exlət ayize tənkə kele bakala amdarroxune biti. Viçimuğoy suntiin pine xozeyin Qadaşı tənkə kelene. Te suntiin pine Məlik izbaşın tənkə şotioxun kelene bako. Əyit üiiritiə, üiiriti jıama, jıamal kăpazane çiovaki. Viçimuğon sun-sunax tiapi çartıunpi.

Əyçindəri ayizin izbaşı sa hema tanaxun sa gala hari pərviçə sunaxun cöytunbi.

8. KELE ALAXUNTIUN PE

Sa işkъaren sədire əşbsay. Savayna əşlət tağatian çuğon alin atıaji seyvanexun şotio pine:

- Brigadir Evetiə ğe əşləxun çievqa.
- Sədir əşlin gala piapiala kinə çuğoy pitiu besune çureci. Yoldaşxo nərəzitiun baki:
- Eveti şahatı amdare, hetiaynaqun əşləxun çievqsa?
- Sədiren pine:

- Şahatı amdar baksuna şahatı amdare. Ama za əyitə kele alaxuntiun pe. Tie əyitəxun çreyes tez bako.

9. BOŞU BUTIQA

Suntiin belinqojin loxolkun butiqseynaq şifere hakъey. Çalxalxoy suntiuxun xavare hakı:

- Hetərbaz, barina zapi çərqamun şiferxo xarab makъan baki. Çalxalen pine:
- İzi loxolkun boşu butiqa, ağalinen makъan şeyinbi.

10. QALAMÇIA

Soğó uda qayıpsane taçey. Çəkülə çinedi. Udina kirebi. Şialaqa axarı yakъane baftii qojaç. Pula xyoş taradatian beşneğgi sa çampi dizik izi baçanexun enesa. Şialaqa bosi burexhi tiştia Darvazina piapaiatian çuğó qalepi:

- Usun baka, sa alatia eça, bezi bacanexun eğala dizikə bespien.

Çuhux usun tiitieri hare. İzi kiyeal sa boxoy alatia. Yakъe boxoyni pule çurevki, oşaol axşiumqa pine:

- Ay hun akъunçi, maya dizik? Vi piatipialin qalamçia şadbakene, baçanexun xoresa. Harayunne ki eki dizikə bespien.

11. HE TAFOTIABU

Kolxoza kъoyluğantıun lasaksay. Suntiin qamacxo bulur okъa, tumur alane bitiey. Agronomen motio aki pine:

- Mono hikə, qamacxo tumur ala, bulur okъa hetiaynaqun bitie?

İşkъaren metəre çoğab tadi:

- Ay viçi, qamacxan bitieci, bulure okъa baki tə tumur, he tafotiabu.

12. KEÇİTIUN QACŞPIE

Banditi bikxeynaq hari piəv tan üse suntay qoya mandalane baki. Biyəsin basqsun çureğatian pilləkəni tumelxun səse hari. Tüfənəkxo buybi aynın beşsi çurtiunpi. Səs tene çieri. Taşı bastiunki. Saal çiere. Cupi haytiunzeri. Tüfənəkxo buytiunbi. Xeylək çurtiunpi. Səs tene çieri. Xəybəki bastiunki. Sa cimir bamun səs piurunal çiere. Piurunal cupi haytiunzeri. İşkərəx kəy bakamun baski haytiunzeri.

Savayna məhəlne ciğatian beştiungi qojin kyonciuğun pilləkəni tumel... sa boxoy mülkəyə keçine ğaçpie.

13. AĞALİNEN TENE BARE

Qoya azarru baski bavan ġara pine:

- Ciös çeki, beşga hava hetərə!

Gar çiere ciös. Teyin kele çiøyine xəybəki. Bavan xavare hakki:

- Ay bala, mayan mandi! Avan baki hava hetərə?

Ğaren coğabe tadi:

- Ağala sa çurene, ava bakaz hava hetərə?..

14. MUŞTİULUĞ

Suntiuxun sa bacə manət tənkətiun çureci. Pine:

- Tənkə tezaxbu. Ama şahati sa yakə akesties bazako.

Zu har ği qoyaxun çiğatian çuğun nexe vi bisuni xavara eçaltiu sa bacə manət müştiuluğ tadalzu. Va piapiespia beşi qoya. Çugo upa vi işkərə maşinin okə mandi piurene. Müştiuluğ eyxətia taki. Baçanaxun əş tevaxbu.

15. BULNUTI BAKAYİN TADALE

Amdarxon kala sa həndnu ocsaltıun ezbsay. Saal ezbalxoxun suntay usur qaçxeçi öykə xoxe baki. Ezbalen izi gara pine:

- Ay bala, taki tie hənde oşiel bakala işkəra upa usurxo şadbekan. Öykə tadekəyan va. Eça, beşi ocsala ezbi çerken.

Ğaren pine:

- Ay bava, tie işkəren için ezebsa. Sal izi əşlə barti öykəyə yax tanedo?

İşkəren pine:

- Kalatiy uqala əyitə kəulp tetiun laxo. Taki, upa. Həkəllu bakayın, izi əşləx bakale. Bulnuti bakayın, öykəyə şadbi tadale. Yan beşi əşə çərkəstiyalyan.

16. BEZİ GALA BASQALNAN?

Sa finoğoy laşıqoyaxun qoya xəybəkatian turmux fırçıçı, xoyidin xəlle boş boxoy bineti. Bula bazuki loxol laxi baseki. Çiovakaltioğon çurtiunçι şotio xene boştan cievki qoya taşatıun. Finoğoyen pine:

- Feretities tenan bako. Çurnansa za hayzəvqanan, bezi gala basqanan?

17. KAROZ

Sa işkəari kele çər sa çurtiuxbuy. Beliğoy boş efes tiene baksay. İçü duneğsay xoyida, bostiana, cöy bitiunxo.

Sa biyəsin naħxyciñen binekbi çure konciuğoy afata:

- Hun hetər amdarnu? Çura hetaynaq tenne bezi əyitə beşgane? Nexzu ay çur, sa çurpa, bezi əyitə uqaz, oşa taki. Vi bul axçin, sal xəybəki xəyoş tene beşga.

Çure kyonciuğun pine:

- Vi əyitmugo izbakı. Biyəsin çura karoz tazdo. Əyçinəxun vi əyitə beşneşgo.

18. ELEM ELEMA TENE TARAQO

Suntiin ibakeney zokъalna xodalxun bitalo tarapi elemе baksa. Sa ġi şono içal zokъalna xodalxun bineti. Sa təhəren alane eъхъеъци. Bula-oşia çapedi. Usun içü piapiesebi çugo:

- Şuqala maupa, zokъalna xodalxunuz bite. Baneko, tarapi elem bakazax.

Çuğon pine:

- Taki, vi eşlə baka. Hikalaxun makъıъba. Elem elemа tene taraqo.

19. ÇIӨYINNUTI BARI

Ustian kele kъyriči sa amdareynaq barine zapiey. Өşbi çerqamun şotaynaq çeyinax sa xoray tetun boxi. Kъari şiumenka elaxoy şoren kъokъa çiekъeney. Өşə çerkı tağatian qojin konciuğon ustiaxun xavare hakы:

- Ustia, bari mökkəme? Цагацι barala tene?

Ustian bulane jiipii:

- Pes tezax bako. Kele çiøyinnutı barine. Baneko, pospii barane.

20. BULIN ŞAKЪКЫНА ŞİQLAM TENE BAKSA

Nextiuniy bulin şakъkъa kele çeyil gane, tuiya şıqlam tene baksa. Şotioğoy amdarroxun suntiin diriyə sa hema xəvъ şıqlame çarpi. Şahatıal beъneъgi: ilebi, xene duğ. Xəvъlurxo bol şıqlame əmələ eceri. Sa ġi kimkinə diriyxoxun exlet bitatiān pine:

- Sina pe bulin şakъkъina şıqlam tene baksa? Əfci əyite. Vеъ tenan, takinan bezi xəvъlurxo beъğanan şıqlamen hetərə bul bikъe. Har soğo sa puşin boyda.

Ha tie üše işkъari diriyə baçı şıqlama buloş çupi tatiunseri. Əyçündəri biyəsin şono kimkinə hari pine:

- Bavoğon seritiun pe, beşi şakъkъina şıqlam tene baksa.

21. VI İŞKЪAREYNAQ FARUNQO

Çalxalxoxun suntiay təzə laşiqoy baki zurnaçına əşə bitey. Hare şotay qoya. Zurnaçi qoya teney. Binəxun işkъari ganune xavar haki. Binen amdarroxun tene əyitey. Şotaynaqal pioş kula jiomoy beъşı eceri burexhi zurna farpsuni həngə çievqsa. Çalxalen pine:

- Ay xunči, bexuz baftii. Farpsuna efa, işkъar egatian şotaynaq farunqo.

22. UKSUN ÇURUNSA, ZAXUN TAĞEN

Ayize sa kъonağe harey. Pəv tanen şotio taştuntiun çuresay. Suntiin pine:

- Tağen beşi qoya, va şahatı kъulluğbaz.

Te suntiin şotay əyite bonetii:

- Eki, zaxun tağen. Kotayı sa çuhuxebu, məşkətiləne zerstia. Şotin vaynaq hikə boxala iştiağen ukavax.

Əyitə siftə sakitiin içü tene xəvъxəṛpi:

- Ay viči, serine. Kotayı marala zerdala sa çuhuxtixbu. Çuhux tamaşabsun çurunsa, kotayı qoya taki. Şahat ukun çurunsa, zaxun tağen.

23. XЕЪYӘХUN KELE KҮİBBALTIUN

Suntiay qoya kъonağe harey. Şotay tiöbgöyl içü akestieynaq sa hema kərən çuğoy loxol kъenepi. Çuhux kъicięci çurepi, coğab tene tadi. İşkъaren kъonağe pine:

- Anqsa çuğoy pula hetəruz hakъe? İzi nəfəsə tene çievqsa.

Kъonağen pine:

- Zu me çuğoy azuqa şahatiuz çalxsa. Xəvъeъхun kele kүiбaltiuн.

24. BUŞAL BAKALEY

Suntiay belinqojin beşsi xəyugon üşə burtiunxı bəşpsa. Şotuin tüsənkə eştii çire məhəlne. Alloy səsen pine:

- Üşgnə qoya şu bune, çirekəan okya! Tene, dörpuzdi!
- Oşaal havina sa piatirone tərbi. Tüsənk dörpqala kinə sa cəyil gər belin üşgülxun çupi çire okya. İşkären şotioxun xavare hakçı:

- Bezi belin üşgül hikənbsa?

Cəyilein pine:

- Beşi mozine acsə, şotioz xəyəvesa.
- Ə...ə, üşgül mozine bako? - pine işkaren.

Cəyilen coğabe tadi:

- Hetiynaq tene baksa? Sa kərənəl döptiyyivaxiy, lap buşal bakaley.

25. ÜLKƏYEÑİN XAŞIOY

Kalnan boxi xاشioya tialekxo bapi laxatian, nəvoğó pine:

- Ukanan, že vətyunaq yekče xاشioyuz boxe.

Kala nəvən malakina badi tialekə kərkürbitiuxun oşa pine:

- Ay kalna, yekče xاشioy boxi, yaynaq ülkəyeñin xاشioy hetiynaqun bape?

26. SA K'AYİNBANE UKSA

Suntiay qoya kəonağe harey. Şiuma kəyiitioxun oşa sulfina sa sini apii kenektiun laxi. Kəonağen sininəxun sa kenek eştii xavare hakçı:

- Efi qoya kenek kelene?

Qojin binen metəre coğab tadi:

- Üşgül zibil kinə buye. Sa k'ayinbane uksa.

27. ORO K'YONŞYOX

Riəv kyonşı usenxoney orotuniy. Əyt tadi, əyt tetiuň hakçay. Sa gi sunaxun xavarnutı Şekinə bazare tağalatiun baki. Hari piatiunpi Türkəni çiotia. Betiunğı oxı tie bul, me bul xene. Sa xeylək oxı loxol bəşgsün çurtunpi. Oşa soğo muzale baki:

- Ay kyonşı, anqsa, oxı xenen tiölpene. Tək bağayıyan, xenen yax taşale. Eki, oroluğa sa hoor bosen. Sunay kula bik'yen, oxıa çiegen. Xenaxun çieritiuxun oşa piurun oroyan bako.

Kyonşığın sunay kula bitiunkı. Xenaxun çiertiun. Piurunal oro amdarxo kinə burtiunxı yakъ taysa.

28. BALDŽİN XUNÇI

Sa işkəbar çuğoxun sa gala bazarene taneu. Əyxıyl çalxalxoy suntiin şotioxun xavare hakçı:

- Vaxun taraqala çuhux şua?

İşkären pine:

- Bezi baldžin xunçine.

Çalxal müvhəx baki:

- Kele şahati. Zu sa usene süpür mandezu. Ke çuğō zaynaq düzba, kəohum baken.

İşkären bulane galid:

- Sa əyt tezaxbu. Zaxun kəbinə çagrəkatıun, hun hakъa. Çalxalen şotiay əytə isəne bex baftı.

29. TAVASAREN QOJA ÇARQALE

Suntiin bipi əyel bakala sa çuhuxə eçerey. Çuğon har gi xoray boxatian tavasari boş çiəpikin çiəyin xebi izi əylüğə ukesestiy. İşkären me əşlə avabakatian çugo pine:

- Ay çuhux, eki, me tavasara toyden. Mandayin, beşi qoja çarqale.

30. ƏŞUR MANEDİ BEZİ OZANE

Suntiin izi yoldaşxo heyvani џиye lağabxone qaley. Sa ğı
beýnþegej darvazin tie çýoje riøe elem çurpene. Çugo pine:

-Bezi dostiur haretin, zu tazci.

Çugon qodogo suruqbi tiotioqa pine:

- Bezi pul xaş. Hun biyəsəl ىiri vi dostiurxoxunun bako.

Qojin əşur piurunal manedi bezi ozane.

31. ZU HAR Ğİ BOZAQSA

İşkъar qoya samal ürgiň egačian çugon tiotioqa nexeý:

- Hun köfun zapie. Qoj, øylux eyex tene bafstia.

Sa ği çuhux kele xenezaney. Kirəfinkinəxun xe avabaki
ərəkçynə banepi ayakъa. Sa hema kъuçı ürgəzelyeý kinə şotiy
harayen qoja eýxeýdi izi bel:

- Vay, boneki bezi kъokъ! Vay, bozki!

İşkъaren axşıumqa pine:

- Zu har ġi haketər bozaqsa. Qoya, piapiatianal bezi
sъoya çunksa ki, köfun zapie.

Çugon tie ğinəxun işkъari çoyex tiotioqsunaxun kule
hakъi.

KİRKE BOŞINOROX

Beýniin øyit 3

1. Ҫiækci ىامтур

Sa kala vətənzaxbu	5
Azъrbəcan	5
Borc	7
Şahatı ىii	8
Dügeñi, zu	8
Qəbələ	9
Laçınaxun hari viçi	10
Kъalabayga taǵala yakъ	10
Çilin bazar	11
Şahatı yakъ	12
Gine čiovaki, tii	13
Amdarxоynaq	13
Bəyğoloy neŕi	14
Vetierana buł qoşibanan	15
Kəynəgə машibakatian	16
Buruximux	17
Jiogul	17
Oxъur müňxhe baksra	18
Topajıqqal	18
Xüyər	19
Xajiil	20
Xüyərmux	20
Beş ayiz	21
Ezbali məyğ	22
Çurçaxqali məyğ	22
Bipılıugxo	23
Kapakap	24
Nanay kъać	25
Sa dostiu acъespili	26
Taral	27
Dükənxoy beýsi	27
Əyit taradalxo	28
Şina zombe va?	29
Finogoy	30
Uzqoy amdare	30
Mozi	31